

МЕЖДУНАРОДЕН КООПЕРАТИВЕН АЛИАНС

- Ролята на кооперациите в социалното развитие
- Кооперациите в полза на обществото

КООПЕРАТИВНА ЕВРОПА

- Среца на високо равнище в Европейската комисия
- Проектозакон за предприятията на социалната икономика в България

ЕВРО КООП

- Кръговата икономика и потребителните кооперации: Идеалното съчетание
- Потребителните кооперации и късите вериги за доставки

ПРИНОСЪТ НА КООПЕРАЦИИТЕ ЗА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ

- ЦЕЛ №8: Осигуряване на достоен труд и икономически растеж

Е-БЮЛЕТИН

март

Ролята на кооперациите в социалното развитие

На 56-ата Сесия на Комисията за социално развитие в ООН бе обсъдена темата за 2018: "Стратегия за изкореняване на бедността и постигане на устойчиво развитие за всички", отделяйки специално внимание на ролята и дейността на кооперациите по света.

Базирайки се на доклад, представен от Генералния секретар на ООН, Комисията обсъди и анализира стратегии доказали своята ефективност в изкореняване на бедността и по-специално на крайната бедност. Изрично бе

посочено, че "...укрепването на кооперациите и производствените предприятия е сред ефективните стратегии за подобряване живота на населението, живеещо в бедност, чрез повишаване ефективността на икономиката в отдалечените региони".

Комисията обсъди редица фактори, които са в основата на бедността, като например безработицата, климатичните промени, дискриминацията, неравенствата и др. **Кооперациите имат познания и опит в осигуряване на стабилна и достойна заетост, в опазване на околната среда, в грижата за общността, и се явяват и служат като центрове на демокрация и равни възможности за хората, без каквато и да е дискриминация.**

Кооперациите осигуряват работни места на 10% от активното население в света, или общо 279 милиона заети, обезпечаващи прехраната си в кооперативния бизнес. Подпомагането в създаването и развитието на кооперациите е един от подходите, правителствата да стимулират заетостта.

Комисията разгледа също и някои от предизвикателствата, свързани с **изменението на климата** и неговото влияние върху бедността. Затова е необходима стратегия, която да намали неблагоприятния ефект от климатичните промени, и тук кооперациите играят значима роля.

Без работа, или без достойни и стабилни условия за заетост, е невъзможно уязвимите групи да подобрят своето положение и да преодолеят бедността.

По отношение на **приобщаването и намаляването на неравенството**, Комисията обсъди и констатира нарастване на социалното неравенство като в най-уязвимите групи попадат жените, младежите, малцинствата и коренните жители. Важно е да се отбележи, че кооперациите, работейки в техните местни общности, могат да бъдат посланици на добрите практики в разработване на политики и дейности, които противодействат на неравенството.

Борбата с бедността е определена от Международния кооперативен алианс като приоритет, чрез който кооперациите могат да допринесат за изпълнение на Целите за устойчиво развитие. На онлайн платформата **"Coops за 2030"** (www.coopsfor2030.coop) има много примери за това, как кооперациите се ангажират да постигнат тези цели.

Кооперациите в полза на обществото

Създаването на нови партньорства между кооперациите и заинтересованите страни за стимулиране на развитието, бе тема на Кооперативната конференция за развитие на регион Азия-Пасифик (APCDC) в Шри Ланка миналия месец.

Ключов докладчик на конференцията бе **Уенян Ян**, началник отдел "Социална перспектива за развитие", дирекция "Икономически и социални въпроси" при ООН, която заяви: „...кооперациите имат

важна роля за реализиране Целите за устойчиво развитие, защото тяхната фундаментална структура насърчава изпълнението и съживява глобалното партньорство за устойчиво развитие. Кооперациите са възможност и единственият начин за излизане от унищителна бедност...". Посочен бе пример с Кения, където кооперациите осигуряват 63% заетост за населението. От трибуната бе отправен призив към най-големите кооперации да предоставят средства за финансиране развитието на глобалното кооперативно движение.

В панелът "Изкореняване на бедността: Възможност, защита и даване на права" се включиха видни лектори от и извън кооперативното движение.

Савитри Сингх, програмен директор на МКА – Азия и Пасифик, подчерта, че богатството е концентрирано в ръцете на най-богатите – 1% от населението на света. Тя сподели, че борбата с бедността е замисълът на кооперативния модел и остава движещата сила на кооперациите в много части на света, акцентирайки върху сигурността на работното място и подобряването на условията на труд, заплащането на конкурентни заплати и насърчаване допълнителни доходи чрез разпределяне на дивиденди.

Упали Херат, изпълнителен директор на „Кооперативно застраховане“, Шри Ланка, сподели как кооперациите осигуряват сигурност за по-бедните, позволявайки им да превърнат индивидуалните рискове в колективни. Той даде примери, включващи и потребителните кооперации в Шри Ланка по време на Втората световна война.

Устойчивото производство играе решаваща роля в подпомагането на членове, изправени пред трудности. Устойчиви селскостопански практики за опазване на водите, почвите и биологичното земеделие са приложени в Шри Ланка.

Панелът повтори отново това, което вече се знае за това как кооперативното движение създава буфери срещу бъдещи рискове за своите членове, а също така обсъди ролята на кооперациите в зоните на конфликти. Отново бе потвърдена увереността в кооперациите като посредници срещу бедността и в способността им дадат на членовете си достоен поминък и начин на живот.

Среща на високо равнище в Европейската комисия

На 27 февруари, в Брюксел, Президентството на Кооперативна Европа проведе делова среща с Юрки Катайнен, Вицепрезидент на Европейската комисия и Комисар по заетост, растеж, инвестиции и конкурентоспособност.

Особена заслуга за провеждането на тази среща има Жан-Клод Юнкер, Президент на Европейската комисия, в резултат на предоставеното становище на Кооперативна Европа - "Кооперативно бъдеще за Европа". В рамките на този документ и под егидата на Кооперативна Европа, националните организации и европейските секторни организации от сферата на индустрията, търговията, земеделието, банковите и финансовите услуги, възобновяемите енергийни източници и жилищното настаняване, представиха своите препоръки, насочени към политиките от ЕС, за по-широко използване потенциала на кооперативната икономика в цяла Европа.

Обсъдена бе липсата на информираност относно кооперациите, както и негативното въздействие от това в някои страни. Дискутирани бяха някои теми, представляващи интерес за кооперациите и секторите, относно предприемачеството, равнопоставени условия на труд, експертната група по социалното предприемачество (GECES), бъдещето на многогодишната финансова рамка, както и колаборативната икономиката.

Важно е да се отбележи, че Комисар Катайнен прояви голям интерес към европейската кооперативна колаборативна икономика - тема, която Кооперативна Европа представи неотдавна в разработения документ "Кооперативна визия за колаборативната икономика". Комисията очаква Плана за действие на Кооперативна Европа относно развитието на кооперативната колаборативна икономика в Европа, придружен с анализ и оценка на предизвикателствата, правните пречки и различните правни рамки. Относно финансирането на кооперациите, Комисията предложи да се използват всички налични средства, и по-специално с фокус върху Европейския инвестиционен фонд.

Президентът, Жан-Луис Бансел, изрази благодарност от името на Кооперативна Европа към Вицепрезидент Катайнен за срещата и надежда за по-тясна комуникация с представители на европейските институции - „поддръжници на кооперациите“.

Проектозакон за предприятията на социалната икономика в България

В рамките на Българското председателство на Съвета на Европейския съюз, на 6 март в София се проведе конференция на тема: „Следвай идеите си - стани предприемач“, под патронажа на Министерство на икономиката. Анейс Матис, директор на Кооперативна Европа, представи Европейската младежка кооперативна мрежа и най-ефективните подходи в насърчаване на младежкото предприемачество.

На конференцията бяха споделени успешни европейски програми, инструменти и добри практики за насърчаване и подкрепа на младежкото предприемачество, а също така опита и предизвикателствата пред младите предприемачи в Европейския съюз.

По покана на проф. Петър Стефанов, Анейс Матис проведе работна среща с ръководството на ЦКС и обсъди важни въпроси, свързани с предложения проектозакон за предприятията на социалната икономика в България.

В рамките на проведената среща със Султанка Петрова, заместник-министър на труда и социалната политика, в която взеха участие Анейс Матис и Ваня Боюклиева, заместник-председател на ЦКС и вицепрезидент на Кооперативна Европа, специално внимание бе отделено на ролята и приноса на кооперациите за развитието на социалната икономика в Европа. Споделен бе опита в приемането на Национални закони за социална икономика, в които специално място е отделено на кооперациите, по-конкретно във Франция, Испания, Италия и други европейски страни.

ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ

- **16 – 18 май, Хелзингор, Дания – Генерална асамблея и конференция**

Кръговата икономика и потребителните кооперации: Идеалното съчетание

През декември 2015 година Европейската комисия публикува Пакета за кръговата икономика като съдържащите се в него предписания не завариха членовете на ЕВРО КООП неподготвени. Документът, по който все още се преговаря от държавите-членки на ЕС, всъщност предвижда редица мерки за ограничаване на отпадъците и осъществяване на промяна на парадигмата от линейна към циркулярна икономика: две теми, които европейските потребителни кооперации вече дълго обсъждат на национално ниво, а някои от тях - например „S Group“, Финландия публикуваха специално разработени стратегии за кръговата икономика.

Извършвайки търговска дейност, базирана на ценности и принципи, потребителните кооперации допринасят за устойчивост в икономически, социален и екологичен аспект, което позволи членовете на ЕВРО КООП да представят задълбочено становище за това, какво означава "кръгова икономика" и какво е необходимо, за нейната реализация.

Един от основните изводи е, че времето на свръх потреблението вече отминава и няма да говорим за "отпадъци", а "ресурси за многократна употреба". Осъществявайки търговска дейност предимно с хранителни продукти, потребителните кооперации, членки на ЕВРО КООП преосмислят начина, по който се осъществява моделът на производство и потребление и активно се включват в намаляване и трансформиране на отпадъците.

Потребителните кооперации и късите вериги за доставки

През последните 15 години желанието на европейските потребители да закупуват местни храни, да са информирани за съставките и точния произход на продуктите, непрекъснато нараства, а някои дори са готови да плащат допълнително за тази информация. Проучване на Евробарометър, публикувано през 2012, показва, че 71% от гражданите на ЕС считат, че произходът на храната е важен. В този ред на мисли, проучване от 2013 показва, че 70% от британските потребители желаят да закупуват местни храни, а 72% от френските потребители считат местният произход на храната за много важен. Тази тенденция се обуславя от много фактори, вариращи от възникването на скандали с храни до повишеното присъствие на технологии в ежедневието, което влияе на желанието на потребителите да бъдат по-информирани и за хранителния сектор.

От самото им създаване, в Рочдейл през 1844, потребителните кооперации са осигурявали на своите потребители-членове местни продукти. Затова те инвестират в създаване на собствена марка продукти, чрез стартиране на продуктово КООП асортимент, който съдържа не само храни - местно производство, но и местни съставки. По този начин се осигурява и укрепване на взаимоотношенията с фермерите.

КАМПАНИЯ НА МКА ЗА ПРИНОСА НА КООПЕРАЦИИТЕ ЗА ЦЕЛИТЕ ЗА УСТОЙЧИВОТО РАВИТИЕ

ЦЕЛ №8: Осигуряване на достоен труд и на икономически растеж

Кооперациите играят ключова роля за създаването на работни места и генерирането на доходи, както чрез директна заетост, така и чрез организиране на икономическите дейности на хората чрез кооперации. Световната организация на кооперациите в сферата на индустрията, занаятите и услугите (СICOPA) е изчислила, че кооперациите осигуряват препитание на приблизително 272 милиона души по света.

Освен, че кооперациите поставят хората в центъра на своята дейност, те са също така и гарант за достоен труд. Кооперациите в сравнение с корпоративните предприятия често поставят по-голям акцент върху заплащането и ползите за работниците, възможностите за образование и обучение, както и върху инвестирането в местните общности. Кооперациите се доказаха също и като важно средство за излизане на заетите от сивата икономика, като по този начин се повиши сигурността за техните работни места.

По отношение на икономическия растеж, кооперациите се доказаха като устойчиви и дори отчитат растеж във времена на криза⁴. Дори се увеличават случаите, в които работници изкупуват предприятия, изпаднали в несъстоятелност и спасяват работните си места като превръщат тези компании в работнически кооперации.

ЦЕЛ №8 е една от ключовите цели, за която кооперациите могат да дадат значителен принос. Ето част от това, което се ангажират да постигнат:

Кооперативната ангажираност в действие

Кооперативното движение поема значителен брой ангажименти по Програмата "Co-ops for 2030", свързани със ЦЕЛ №8, показвайки значимостта на този въпрос.

Много кооперации се ангажират да създават работни места. Кооперацията за развитие на занаятчиите в Индия обещава да създаде редовна заетост за 1000 членове до 2030. Женската кооперация „CoopCongo“ в Демократична република Конго чрез предприемачество до 2030 си поставя за цел да интегрира 20% повече жени в националната икономика. Социалната кооперация „Arcadia“ в Италия се ангажира да създаде десет работни места до 2030.

Други се фокусират върху развитието на уменията. Националната кооперативна банка (NCBL) в Непал иска да улесни обучението за придобиване на умения за достъп до заеми за микрофинансиране за предприемачите. Кооперативното селскостопанско дружество в Кангур, Индия, се ангажира да образова и обучава членове в селските райони относно самостоятелната заетост. Националната кооперативна федерация във Филипините (VICTO), обещава да подобри предприемаческия капацитет на своите членове чрез полово равнопоставени обучения, които обхващат управлението, финансите, маркетинга и техническите аспекти на бизнеса.

Някои кооперации обещаха да подобрят благосъстоянието на работниците. „FasolMusic.Coop“ в Италия има за цел да защитава трудовите права и да насърчава безопасната и сигурна работна среда за работниците в развлекателната индустрия. Кооперацията е подписала първия национален договор за развлекателната индустрия, приет през ноември 2014. Кредитният съюз „Vancity“ в Канада се ангажира с полова равнопоставеност при наемането на работна ръка и в управлението, както и при заплащането. Кооперацията за кетъринг услуги „CIR Food“ в Италия, се надява да успее да намали трудовите злоупотреби и да насърчи социалните дейности.

Има много кооперации, които се ангажират да предлагат възможности за заетост на повече млади член-кооператори: Съюзът на жилищните кооперации в Карачи, Пакистан; кооперативното дружество „Ike Oluwa Sagamu“ (Remo) в Нигерия; кооперация „Liet Motive“ в Италия и др. „CONFECOOP“ - националната кооперативна организация на Гватемала - желае да интегрира 100 младежи в кооперациите си до 2030.

Застрахователната група „CIC“ в Кения в продължение на повече от три десетилетия предлага на членовете си основни застрахователни и финансови услуги, дори през 2008 година изплати искове, свързани с актове на насилие, породени от изборните резултати в страната. За да запази ролята си на съхранител на общността, във връзка с Програмата „Co-ops for 2030“ групата се ангажира с редица инициативи в подкрепа на младите хора:

- Подпомагане на средното образование на десет ученици с неравностойно положение;
- Прием на двама стажанти на всеки две години (общо двадесет стажанти до 2030 г.);
- Спонсорство за младежки дейности с цел увеличаване на членството в кооперациите след завършване на университетското образование;

Главна дирекция
„Международна дейност“

Тел: 02/987 88 30

e-mail: info@ccu-bg.com

www.ccu-bg.coop

<https://www.facebook.com/CentralCooperativeUnion/>